

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

326. An, & qualiter ingressurus Religionem ante Novitiatum inchoatum, seu ante susceptionem habitûs, intuitu tamen ingressus Religionis, resignare poßit beneficium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

laxionem in sexta parte ceteri magnam, citat pro hoc Bart. in l. si societatem § arbitrorum, n. 25. ff. pro socio. Paritium conf. 89. n. 53. vol. 1. &c. de cetero prudentem iudicem inspectâ qualitate personarum aliisque conjecturis iudicaturum, an latio sit huiusmodi, ut per eam intret hoc remedium restitutionis in integrum, tradit Paris. n. 29. citans pro hoc Abb. C. Paris. II. paulo ante cit. Socin. junior. conf. 48. n. 22. l. 1. qui dicat hanc esse communem. & à qua non sit recedendum in iudicando. Porro onus probandi laxionem incumbit minori, quia fundat se in ea. Paris. n. 34. citans Gl. in c. presbyter. dist. 78. Abb. in c. in praesentia. de probat. Natam conf. 514. n. 12. l. 2. &c. Probatur autem vel praesumptione vel per aspectum. Paris. n. 36. citans Menoch. casu 117. per tot. Bart. in l. de atate. n. 9. &c. vel verè, puta per testes, scripturas; Paris. n. 37. & 38. citans Socin. jun. conf. 3. n. 12. l. 2. Malcard. de probat. v. atas. &c.

9. Respondeo ad secundum quintò: In hac restitutione, quæ datur minori tam viginti quinque, quam quatuordecim annis, probabilis non requiritur nova collatio. Paris. cit. n. 67. in fine. citans Abb. in c. ex parte. de restit. spoliat. n. 18. restitutus enim recuperat pristinum jus, cum restitutio sit in pristinum statum restitutio, adeoque requiritur nova collatio; cum collatio sit juris in beneficio in alium translatio. Paris. n. 69. & 70. Ac ita datur restitutio in casibus, in quibus jus non abdicatur à resignatario. Paris. cit. n. 70. dicens esse communem omnium Doctorum, & refert se ad seipsum l. 1. q. 14. Quod si verum, infirmatur fundamentum Castrop. quo nixus negat, competere tali minori restitutionem in integrum; quia talis ejus resignatio est invalida, & non transfert dominium. Contrarium verò est, dum quis privatus ex suo delicto, postmodum obtinuit gratiosam restitutionem in integrum; quia is reverè privatus fuit suo jure in beneficio. Paris. n. 71. dicens, de hoc procedere doctrinam Anchar. in c. ex infirmatione. de simon. Item quando minor in resignatione non fuit laesus, ut quando resignavit in casibus permixtis; quia tunc, cum valeat resignatio, verè per eam vacat beneficium, amisso jure, quod in eo habebat minor. Paris. cit. n. 70. dicens, de hoc casu intelligendum Cravertam conf. 90. n. 4.

10. Respondeo ad secundum sextò: Restitutus talis in integrum, nimirum restitutione hac, quæ est iustitia, dum laesus fuerat, recuperat locum pristinum in omnibus, & per omnia juxta communem regulam: tantum restitutio in integrum restituit, quantum latio abstulit. Paris. loc. cit. n. 75. Sic Canonicus recuperat locum pristinum, quem habebat in Collegio, stallum in choro. Paris. n. 80. Contrarium iterum contingit in restitutione gratiosa. Paris. n. 77. ex Menoch. de recuper. poss. remed. 10. n. 109.

11. Respondeo ad secundum denique: Dari tali minori laeso ad restitutionem perendam quadriennium continuam, loquendo regulariter. Paris. n. 82. citans Bald. conf. 390. n. 5. l. 2. Socin. jun. conf. 128. n. 156. l. 1. &c. post quadriennium verò in beneficiis non datur restitutio. Paris. n. 83. citans Butt. in c. ad audientiam. de rescriptis. Rot. in assisicensi portionis. 3. Nov. 1540. &c. ed quod, licet detur Ecclesiæ restitutio in integrum, etiam post quadriennium, ut Gl. in c. 1. de in integ. restit. quando nimirum est enormissima latio; non tamen in beneficiis, utpote in quibus talis

enormissima latio considerari nequit, ut Put. decis. 63. l. 1. Paris. n. 85.

Quaestio 326. An, & qualiter ingressurus religionem, ante novitiatum inchoatum, seu ante susceptionem habitus, intuitu tamen ingressus religionis resignare possit beneficium?

1. Respondeo primò in genere: non esse ferè consultum beneficiatis, ut religionem ingressuri beneficiis suis autè renuncient. Laym. in c. ex transmissa. de renanc. n. 4. idque intelligendo etiam, licet haberent aliunde, unde vivant, vel non sit beneficium titolare.

2. Respondeo secundò: talem non posse validè renunciare beneficium, si ad illius titulum ordinatus est, vel non habeat aliunde, unde vivat commodè, Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 3. n. 17. citans Barb. de potest. Episc. alleg. 99. n. 20. Mirand. in manuali Pralat. 10. l. 9. 23. a. 2. Garc. p. II. c. 9. n. 23. Pirh. de renunc. n. 25. Azor p. 2. l. 7. c. 20. q. 6. Castrop. Barb. & alii admittentes de cetero posse novitium resignare validè, etiam ante duos menses ultimos novitiatùs, de quo paulò post. præcisè moventur; quia id est contra Trid. sess. 21. c. 2. juxta dicta §. præced. ubi dictum generaliter, nullum posse resignare beneficium titolare, vel aliud, si non habeat aliunde, unde vivat: & quo loco habetur, quòd resignans teneatur facere mentionem, se ad titulum illius beneficii fuisse promotum, & aliter facta resignatio nulla sit, etiam si postea confiterit, sic ordinatum tempore resignationis beneficii habuisse aliunde, unde viveret commodè, ut Chok. ad reg. 44. cancell. de ingressu relig. n. 9. Azor. verò Pirh. & alii moventur insuper, quia id est in fraudem alterius decreti Trid. nempe sess. 25. c. 16. de reg. ubi inhibetur fieri à novitio renunciatio ante duos ultimos menses novitiatùs, & sic testantur S. Congregationem declarasse hoc decretum locum quoque habere in ingressuris Novitiatum. Unde

3. Respondeo tertio: idem videri dicendum de tali ingressuro novitiatum, quòd validè resignare nequeat, dum resignatio sit intuitu religionis ingrediendæ, etsi de cetero resignans jam esset acceptatus, seu admissus ad Ordinem, nondum tamen ingressus novitiatum, Chok. cit. n. 8. Neque binis his responsionibus nostris contraria est constitutio Pii V. 58. in qua conceditur Ordinariis facultas admittendi resignationem ingressuri religionem vel matrimonium, si mox à resignatione ipsa id exequatur, seu religionem ingrediatur, vel matrimonium contrahat. Patet enim ex his ipsis postremis verbis, seu ex conditione, sub qua tantum id illis conceditur, loqui Pontificem de ingressuris religionem per professionem, uti & de ingressuris matrimonium per verba de præsentia, & non de ingressuris solum per habitus susceptionem seu Novitiatùs inchoationem; ne aliàs, si posset admittere resignationem illius, qui vult habitum suscipere, si is postea exiret intra annum probationis, remaneret sine beneficio & sustentatione. Garc. cit. n. 23. Castrop. loc. cit. Chok. loc. cit. n. 13. Sed neque dici potest, quòd tradunt Fusc. de visitat. l. 2. c. 28. n. 18. Paris. l. 5. q. ult. n. 165. apud Garc. n. 24. quòd Ordinarius admittere possit resignationem ingressuri religionem per habitus susceptionem, si statim ingrediatur, seu habitum susci-

piat; eo tamen sic ingresso, beneficium illud statim non posse conferri, sed expectandum per annum, si intra quem potest exire, & sic interea non vacare illud beneficium; nam ut rectè Garc. cit. n. 24. per renunciationem legitime admissam statim vacat beneficium, & potest conferri, ut habet communis.

Questio 327. An in hoc casu beneficii titularis, aut non suppetentis aliunde sustentationis resignari possit beneficium ab actu novitio ante professionem, servata tamen forma à Trid. cit. c. 16. sess. 25. præscripta?

Respondeo: Non convenire in hoc auctores; nam in primis id negat Eman. Roderiq. to. sum. 2. c. 7. n. 35. apud Castrop. loc. cit. nu. 16. ed quod à Trid. sess. 21. c. 2. expressè & generaliter prohibeat resignatio in hoc casu. Secundò Th. Sancha l. 7. in decalog. c. 5. nu. 18. apud Castrop. ibid. affirmat directè oppositum, absolute dicendo, servatis illis statutis à Trid. conditionibus posse fieri hanc resignationem, factà tamen mentione, quod ad illius titulum ordinatus fuerit, ed quod resignatio hæc tacitam hanc habeat conditionem, ut professio sequatur, illàque non securà beneficium reddatur Novitio, etiam si alteri fuerit collatum. Tertid: id posse novitium, si certus sit de professione, tenet Paris. l. 3. q. 13. nu. 9. dicens in isto casu titularis beneficii &c. non debere admitti resignationem, nisi habeatur certitudo de professione. Quartò: Castrop. ipse loc. cit. nu. 18. tenet, novitium proximum professioni posse resignare beneficium tam absolute coram Ordinario, quàm in favorem coram Papà, dum aliunde non habet, unde vivat, vel ad illius beneficii titulum fuit ordinatus, factà hujus qualitatibus mentione, ed quod sic habeat praxis, & durum sit, privare in hoc casu novitium potestate resignandi, & cogere, ut permittat professione securà beneficium vacare. Neque etiam inde fiat, quod si casu professionem non emitteret, beneficium sit privatus, quia illa resignatio non habet effectum, quousque professionem emittat; ac proinde nec Ordinarius providere possit hoc beneficium, nec valeat ejus provisio; quia non purgatur conditio imbibita ex juris dispositione in renunciatione, & consequenter vacet illud beneficium.

Questio 328. An, & qualiter Novitius extra præcedentem casum, seu ubi beneficium etiam non esset titolare, haberetque aliunde, unde viveret, resignare possit dur ante Novitiam?

Respondeo: Tamen, quantum est de jure communi, nempe juxta c. beneficium. de regular. in 6. & ex c. transmissa. de renunc. quocumque tempore durantis Novitiatús possit resignare, etiam in favorem, & absque Superioris sui regularis consensu; cum habeat adhuc proprium velle ac nolle, plenumque rerum suarum dominium. Azor. Pirh. l. cit. cum communi, Probabilius tamen videtur & saltem communius receptum, id eum non posse hodieum vi decreti Trid. sess. 25. c. 16. de regular. ubi Concilium quamlibet renunciationem ante professionem factam, etiam cum juramento, & in favorem causa præ annullat, nisi fiat intra duos menses proximos professioni, & cum licen-

tia Episcopi, seu ejus Vicarii, & de facto professio sequatur, cum hoc decretum locum habeat non solum in renunciatione bonorum temporalium, sed & beneficiorum ob rationis (quæ est, ne temerè quis resignet, dum in probatione versatur, & postea, si forte non admittatur ad professionem, vel illam ipse emittere nolit, & rebus suis & religionis statu privatus existat, vel ne ob renunciationem jam factam minus liberè à religione discedere queat. Chok. pauld post citand. n. 13. Pirh. loc. cit. Paris. cit. q. 13. n. 5.) paritatem. Hanc sententiam tenet Pirh. Azor. Paris. l. cit. testantur sic lape respondisse S. Congregationem. Laym. in c. ex transmissa. de renunc. nu. 4. Chok. ad reg. 44. nu. 7. Majol. de irreg. c. 6. post. n. 1. Sanch. in decalog. l. 5. nu. 37. & 38. pluribus rationibus id comprobus. Tond. p. 2. c. 5. s. 6. num. 22. citans insuper Marc. Anton. l. i. resolut. 112. cas. 62. Mirand. in manuali pralari. to. 1. q. 23. a. 5. Item sum. to. 3. de relig. l. 5. c. 16. nu. 12. Cevall. communium contra communes. q. 121. n. 4. & 5. Sperell. decis. fori Eccles. decis. 16. nu. 82. Alphons. de Leon. q. 4. praxi. 1. nu. 82. & plures alii apud Barb. juris Eccles. c. 42. n. 233. dicentem, hanc sententiam esse receptiorem, etiam contraria in puncto juris sit verior.

2. Contrariam sententiam, nimirum posse Novitium etiam ante duos illos menses, & sine illis solennitatibus renunciare validè in favorem beneficium; ed quod decretum illud Trid. non habeat locum in renunciatione beneficiorum, sed tantum in renunciatione aliorum bonorum (quod exinde satis colligi ait Castrop. quod loquatur de renunciatione in favorem causa præ, in cujus favorem renunciari nequeunt beneficia) adeoque cum id saltem non exprimitur à Trid. non sit recedendum à jure communi hanc renunciationem permittente Novitii sine dictis solennitatibus: hanc inquam sententiam tenent Castrop. loc. cit. nu. 15. Barbof. de potest. Ep. allegat. 99. nu. 19. & loc. pauld ante cit. citans Tambade jure Abbat. to. 3. d. 6. q. 10. nu. 3. Machado. to. 2. l. 5. p. 1. tr. 3. documento 1. num. 6. Villalobos. &c. Garc. loc. cit. n. 12. subdens n. 14. se nunquam vidisse, aut invenisse, adeoque se non credere S. Congregationem tenuisse, dictum Trid. decretum habere locum in renunciatione beneficii, quorum sententiam probabilem dicunt Pirh. & alii. Porro qui primam sectantur sententiam, consequenter tenent, Episcopum non nisi post emissam professionem conferre posse resignata à Novitio beneficia; ed quod talis resignatio hanc tacitam contineat conditionem, si professio sequatur, ità expressè Pirh. loc. cit. Paris. num. 7. Chok. loc. cit. n. 15. citans pro hoc Zechum. de benef. c. ult. n. 2. Alphons. de Leon. loc. cit. apud Barb. qui etiam addit, aliàs collatum, antequam talis profiteatur, si non profiteatur de facto, esse reddendum Novitio egredienti, professum verò nulliter, tradit ibidem idem Alphons. si ejus professio fuerit declarata nulla, exeat à religione, non posse habere regressum ad beneficium sic resignatum, & renunciationem illius, etiam si fiat ex qualibet causa, tamen semper simpliciter censeri factam, ne collatio eorum maneat in suspensio. Quin & addit idem Alphons. de facto fuisse declaratum, talem nulliter professum, non posse obtinere mandatum de manutenendo contra eum, qui à Papa fuit ex dicta causa provisus, & missus in possessionem. Tradit quoque Paris. cit. q. 13. n. 14. quod si ille, qui emisit professionem obtinuit à Papa ex aliqua causa,